

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020

Dąbie, 23 czerwca 2014 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

1.	Metodologia tworzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020.....	4
2.	Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej	6
2.1.	Informacje ogólne	6
2.1.1.	Położenie i uwarunkowania administracyjne	6
2.1.2.	Historia	7
2.1.3.	Zagospodarowanie przestrzenne	8
2.1.4.	Kultura i dziedzictwo kulturowe.....	9
2.2.	Społeczeństwo	10
2.2.1.	Demografia	10
2.2.2.	Bezpieczeństwo publiczne	11
2.2.3.	Edukacja, oświata i sport.....	12
2.2.4.	Opieka zdrowotna.....	13
2.2.5.	Problemy społeczne	13
2.2.6.	Instytucje pozarządowe.....	14
2.3.	Gospodarka	15
2.3.1.	Działalność gospodarcza.....	15
2.3.2.	Rynek pracy.....	17
2.3.3.	Rolnictwo	17
2.4.	Środowisko.....	20
2.4.1.	Ochrona środowiska	20
2.4.2.	Turystyka.....	21
2.5.	Infrastruktura techniczna.....	22
2.5.1.	Drogi i mała infrastruktura.....	22
2.5.2.	Wodociągi i kanalizacja	23
2.5.3.	Gospodarka odpadami	24
2.5.4.	Energetyka i gazownictwo	24
2.5.5.	Informatyzacja.....	24
3.	Analiza SWOT.....	25

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Wizja	31
5. Cele	32
5.1. Schemat celów.....	32
5.2. Komplementarność celów.....	35
5.3. Spójność celów	35
6. Wdrażanie.....	45
7. Monitoring i ewaluacja	46
8. Komunikowanie.....	53
Spis tabel.....	55
Spis rysunków.....	55

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Metodologia tworzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020

Wyzwania rozwojowe przed jakimi stają jednostki samorządu terytorialnego związane są z procesami globalizacji i integracji. Przestrzeń, dotychczas rozumiana w klasycznym, geograficznym kontekście przestaje być tylko rozciągłością wzdłuż wymiarów, a poddaje się procesom kurczenia. Odległość ma coraz mniejsze znaczenie w dobie korzystania z Internetu, powszechnej mobilności i innowacjom. Nowy paradygmat polityki regionalnej opiera się jednak na znaczeniu terytorium i jego specyfice. *Place-based policy* to długoterminowa strategia rozwoju oparta na czynnikach endogenicznych i ukierunkowana na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Nowy paradygmat wyraźnie dostosowuje się do charakteru miejsca, skupia się na wykorzystaniu lokalnych umiejętności i doświadczeń. Projekty realizowane w ramach nowej polityki regionalnej charakteryzować się mają wysokim stopniem kontroli społecznej i kluczowym znaczeniem partycypacji społecznej.

Realizacja strategii jest nieustannym procesem, który wpisuje się w założenia cyklu Deminga, opartego na prostej zasadzie następowania po sobie kolejnych etapów działania (rysunek 1). Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020 powstawała według metodologii J. Brysona¹ wykorzystywanej w planowaniu instytucji publicznych i non profit oraz jednostek terytorialnych, która opiera się na podejściu procesowym ukierunkowanym na pobudzenie zaangażowania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w realizację strategii. Tworzenie strategii jest więc procesem opartym na postulatcie ciągłości i zaangażowania.

¹ Bryson J., 2004, *Strategic planning for public and nonprofit organizations. A Guide to Strengthening Sustaining Organizations and Government*, 3rd Edition, John Wiley and Son, San Francisco

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Cykl Deminga

Cykl strategiczny

Rysunek 1. Cykl Deminga i cykl strategiczny

Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020 została przygotowana z uwzględnieniem najważniejszego zasobu endogenicznego Gminy, jakim jest kapitał ludzki. Partycypacja społeczna, na szeroką skalę zastosowana w tworzeniu tej strategii, ma znaczenie ze względu na nowe podejście w funkcjonowaniu regionów, które wskazuje na to, że terytorium jest systemem złożonym o wysokim stopniu skomplikowania i odpowiednie zaangażowanie aktorów lokalnych w proces tworzenia, wdrażania i monitorowania Strategii pozwala multiplikować efekty zmian i może prowadzić do zmiany ścieżki rozwoju danego terytorium w długim okresie.

W dniach 7-8 kwietnia 2014 r. odbyło się szkolenie z zakresu zarządzania strategicznego w jednostkach samorządu terytorialnego, w którym uczestniczyli:

1. Zbigniew Mielczarek - Burmistrz Miasta Dąbie,
2. Katarzyna Charuba - Inspektor Księgowa z Wydziału Księgowości Budżetowej,
3. Łukasz Królasik – Zastępca Kierownika USC,
4. Katarzyna Augustyniak - Inspektor ds. zamówień publicznych i rozwoju lokalnego w Wydziale Inwestycji, Dróg i Zamówień Publicznych
5. Karol Bugała - Inspektor ds. inwestycji gminnych i informatyki w Wydziale Inwestycji, Dróg i Zamówień Publicznych
6. Anna Lewińska – p.o. Skarbnika z Wydziału Księgowości Budżetowej,
7. Ewa Klementowska - Inspektor ds. oświaty,
8. Aneta Król-Polewska - Inspektor ds. komunalnych i lokalowych (Samodzielne stanowisko ds. komunalnych i lokalowych oraz gospodarki przestrzennej)
9. Tomasz Mik - Inspektor ds. obsługi Rady Miejskiej w Dąbiu (Biuro Rady Miasta w Dąbiu),
10. Mirosława Dudzińska - Referent ds. organizacji pożytku publicznego w Wydziale Inwestycji, Dróg i Zamówień Publicznych

5

Korzystając z danych dostępnych w statystyce publicznej oraz przy zaangażowaniu pracowników Urzędu Gminy i dyskusji w trakcie szkolenia przygotowano diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy. Konsultacje społeczne w trakcie tworzenia Strategii odbyły się 10 czerwca 2014r.

Na podstawie zgromadzonych danych zebranych podczas konsultacji oraz formularza dostępnego poprzez stronę internetową www.dabie.pl, spotkań z władzami i Zespołem ds. Strategii oraz indywidualnych rozmów przeprowadzonych z Mieszkańcami sformułowano wizję, a także schemat celów uporządkowanych hierarchicznie. Do celów określono strategię monitorowania i ewaluacji działań strategicznych, proponując wskaźniki kontekstowe i

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

strategiczne mierzące stopień realizacji zamierzeń. Wyznaczone cele poddano analizie uwzględniając komplementarność ich treści w ramach schematu oraz spójność z zapisami europejskich i krajowych dokumentów strategicznych a także dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego: *Strategii Europa 2020, Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020* oraz *projektu Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020*. Opracowano także plan wdrażania i plan komunikacji społecznej dokumentu.

2. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej

2.1. Informacje ogólne

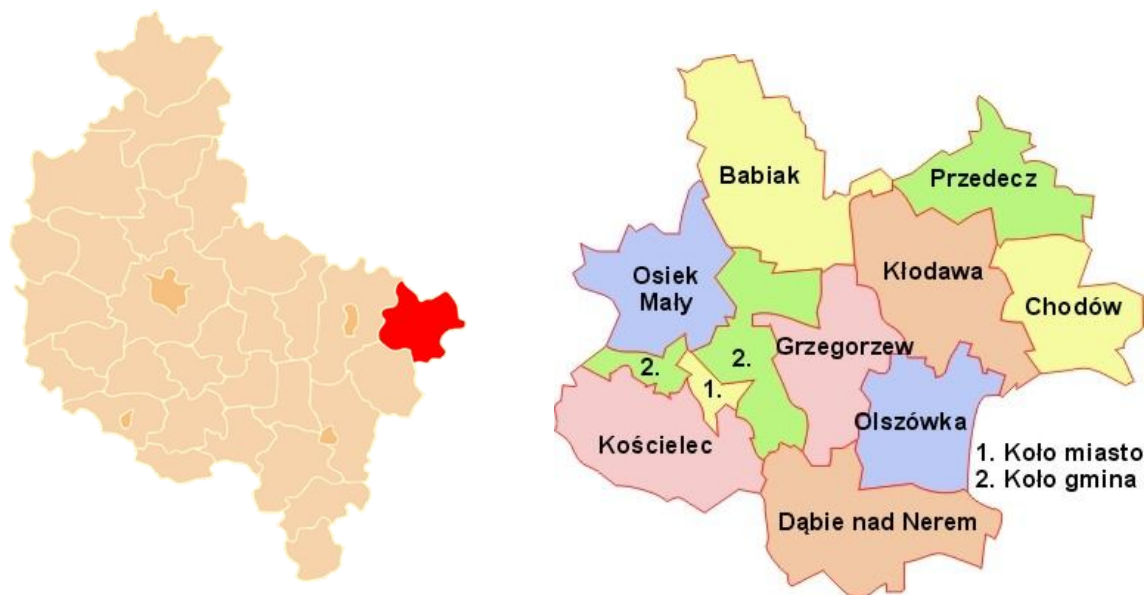
2.1.1. Położenie i uwarunkowania administracyjne

Gmina miejsko-wiejska Dąbie położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w południowej części powiatu kolskiego (rysunek 2). Gmina Dąbie graniczy z ośmioma innymi gminami: Grzegorzew, Koło, Kościelec, Olszówka (wszystkie cztery należą do powiatu kolskiego), Brudzew (powiat turecki), Grabów (powiat łęczycki), Świnice Warckie (powiat łęczycki), Uniejów (powiat poddębicki). Siedzibą Gminy jest miasto Dąbie. Gmina Dąbie zajmuje powierzchnię 104,68 km² co stanowi 12,86% powierzchni powiatu kolskiego. Według danych z 31 grudnia 2012 Gminę zamieszkiwało 6551 osób.

Gmina Dąbie podzielona jest na dwadzieścia cztery sołectwa: Augustynów, Baranowiec, Chełmno, Chełmno Parcele, Chruścin, Cichmiana, Domanin, Gaj, Grabina Wielka, Karszew, Krzewo, Krzykosy, Kupinin, Ladorudz, Lisice, Lutomirów, Majdany, Rośle, Rzuchów, Sobótka, Tarnówka, Tarnówka Wiesiołowska, Wiesiołów, Zalesie.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rysunek 2. Gmina Dąbie w Wielkopolsce i w powiecie kolskim

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Blizan%C3%B3w_\(gmina\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Blizan%C3%B3w_(gmina)) i www.osp.org.pl

Na terenie Gminy znajduje się ważne szlaki komunikacyjne: węzeł drogowy ze zjazdem na autostradę A-2, linia kolejowa Herby Nowe - Gdynia oraz skrzyżowanie dwóch dróg wojewódzkich (nr 473 i nr 263).

7

2.1.2. Historia

Pierwsze wzmianki historyczne o miejscowości Dąbie pojawiły się w roku 1232, która należała do klasztoru Norbertanek w Strzelnie. W 1331 r. Dąbie oraz okoliczne miejscowości zostały zniszczone przez Krzyżaków. Po odbudowie miejscowości w 1423 r. Dąbie uzyskało prawa miejskie nadane przez Władysława Jagiełłę. Będąc miastem na prawie magdeburskim Dąbie weszło w skład dóbr królewskich. W 1547 r. Zygmunt Stary nadał Miastu przywilej, na mocy którego Dąbie otrzymało prawo do dwóch jarmarków rocznie oraz targów w każdą sobotę.

Dobrze rozwijające się Miasto jakim było Dąbie, zostało zniszczone przez najazd Szwedów w czasie potopu szwedzkiego w XVII w. W Powierciu oddalonym od Dąbia o 15 km znajdowała się kwatera króla szwedzkiego Karola Gustawa. Sytuacja gospodarcza Miasta znacznie się pogorszyła. W 1793 r. w okresie rozbiorów, Dąbie znalazły się pod zaborem pruskim. Pruskie władze ściągnęły do miasta fabrykantów sukna, powstały fabryki, znaczna część wyrobów była sprzedawana do Rosji. Miasto stało się miastem multikulturowym, zamieszkiwało w nim narodowości tj. Żydzi, Niemcy

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

i Holendrzy. Na terenie miasta utworzono parafie ewangelicko-augsburską. W 1871 r. w okolicach Dąbia osadzili się koloniści holenderscy. Po upadku powstania listopadowego i uruchomieniu zakładów włókienniczych w okręgu łódzkim w XIX w. spowodowały kryzys i likwidację ośrodka przemysłu włókienniczego w Dąbiu. W 1882 r. wybudowana została murowana synagoga, a w 1902r. powstała Ochotnicza Straż Pożarna.

W czasie I wojny światowej niedaleko Dąbia rozegrała się bitwa pomiędzy wojskami niemieckimi i rosyjskimi, ucierpiało również częściowo zniszczone Miasto. W czasach II wojny światowej Mieszkańcy nie uniknęli represji, byli przesiedlani a majątki konfiskowano. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie konińskim, obecnie wchodzi w skład powiatu kolskiego w województwie wielkopolskim.

2.1.3. Zagospodarowanie przestrzenne

W Gminie Dąbie od dnia 30 września 2011 r. obowiązuje uchwalone przez Radę Miasta (uchwała nr XI/63/2011) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie, które określiło politykę przestrzenną Gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Przyjęte założenia zmieniły poprzednie Studium zatwierdzone uchwałą nr XIII/68/99 Rady Miejskiej z dnia 20 grudnia 1999r. Zapisy nowego Studium określiły 4 główne cele polityki przestrzennej w Gminie. Należą do nich: 1) przebudowa gospodarki gminy w celu zapewnienia jej zdolności do rozwoju, 2) umocnienie roli Dąbia jako lokalnego ośrodka rozwoju, 3) zapewnienie warunków wzrostu poziomu życia mieszkańców Gminy, 4) ochrona walorów środowiska naturalnego Gminy.

Obszary miasta i gminy Dąbie posiadają niemal 100% pokrycie swojej powierzchni obowiązującymi planami miejscowymi. Dla obszaru miasta obowiązuje uchwała nr XXXIII_251_2013 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbie - etap I, która zmieniła zapisy uchwały nr XVI/110/2004 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbie, z wyłączeniem działki zabudowanej nr 1272 przy ul. Nadrzecznej oraz uchwałą nr XVI/111/2004 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie.

W zagospodarowaniu przestrzennym na podstawie uwarunkowań środowiskowych

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wyróżniono dwie główne strefy funkcjonalne:

- rolniczo-osadniczą, obejmującą tereny otwarte gminy, w tym gleby wysokich klas bonitacyjnych położonych w obrębie wysoczyzny. Strefa obejmuje główne miejscowości gminy – centra osadnicze skupiające funkcje mieszkaniowe i usługowe oraz zakłady produkcyjne,
- przyrodniczo-rolną, na której decydujący wpływ mają obecne na terenie Gminy formy ochrony przyrody – w pierwszej kolejności obszary Natura 2000. Rozwój miejscowości na tym terenie nie jest tak intensywny jak w strefie rolno osadniczej.

W strukturze osadniczej wyróżniono 3 główne centra koncentracji usług - miasto Dąbie, Chełmno i Karszew oraz wyznaczono jedno centrum koncentracji produkcji – w otoczeniu węzła autostradowego w Domaninie oraz centrum koncentracji usług rekreacyjno-wypoczynkowych w centralnej części Gminy.

2.1.4. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Na terenie Gminy Dąbie znajdują się obiekty zabytkowe, o wysokich walorach artystycznych i mające historyczne znaczenie. Część z nich wpisana jest do rejestru zabytków i należą do nich:

- kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Chełmnie (434/176) – powstały w latach 1870-1875 r.,
- zespół pałacowy w Chełmnie (A-509/250) – wraz z parkiem i zabudowaniami gospodarczymi,
- obóz zagłady (Lasy Rzuchowskie) w Chełmnie (A-508/249),
- historyczny układ urbanistyczny miasta Dąbie z XV i XIX w. (409/Wlkp/A),
- kościół par. p.w. św. Mikołaja w Dąbiu (7/245) wraz z zabytkową dzwonnica i bramą - wybudowany w latach 1807-1809,
- kościół ewangelicki z końca XIX w. w Dąbiu (340/82),
- bożnica z drugiej poł. XIX w. w Dąbiu (222/1555),
- ratusz w Dąbiu (28/378),
- dom z 1828 r. w Dąbiu (101/684),
- dom z początku XIX w. w Dąbiu (106/691),
- dom z XVII w. w Dąbiu (221/1554),
- zespół pałacowo-parkowy w Karszewie z drugiej połowy XIX w. (341/83) wraz z parkiem i zabytkową oficyną,
- zespół dworski w Lisicach (408/150) z drugiej połowy XIX w., wraz z parkiem.

W Gminie znajdują się również miejsca pamięci, które upamiętniają ważne wydarzenia i osoby. W Dąbiu z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Miasta Dąbia od 2011 r. istnieje tablica pamiątkowa poświęcona Mieszkańcom Gminy, którzy byli członkami Polskiej Organizacji Wojskowej

w latach 1914-1918. W Dąbiu znajduje się również Lapidarium składające się z

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

pięciu monumentów poświęconych osobom poległym na wojnie oraz upamiętniające śmierć 975 osób narodowości żydowskiej, które zginęły w pobliskim zagłady w Chełmnie nad Nerem. Od 2009 r. w kościele parafialnym w Dąbiu znajduje się kamienna tablica ku pamięci ks. Lamberta Ślisińskiego, sprawującego posługę kapłańską na terenie powiatu kolskiego.

Na terenie Gminy funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Dąbiu, który został utworzony 20 sierpnia 1981r. mocą uchwały Rady Narodowej Miasta i Gminy Dąbie. Głównym celem MGOK-u jest rozwój kulturalny Gminy, umożliwienie dostępu do życia kulturalnego jej Mieszkańcom poprzez organizowanie zajęć z zakresu sztuki i edukacji. Ośrodek prowadzi stałe zajęcia dla różnych grup wiekowych i są to Młodzieżowa Miejsko-Strażacka Orkiestra Dęta, Zespół „Nadnerzanki”, Koło Terenowe Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło plastyczne, koło artystyczne oraz zajęcia gimnastyczne dla osób powyżej pięćdziesiątego roku życia. Ośrodek jest również organizatorem wielu imprez tj. dożynki, jasełka, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Święto Dąbia, Dzień Ogórka, Przegląd Dorobku Artystycznego Miasta i Gminy, rajdy rowerowe, pokazy filmowe, przedstawienie teatralne oraz konkursy.

Na terenie Gminy działa Śpiewaczy zespół folklorystyczny „Nadnerzanki”, który powstał 2004 r. Zespół występuje na wielu lokalnych imprezach, a także reprezentuje Gminę Dąbie w ponadgminnych przeglądach zespołów ludowych i folklorystycznych. Głównym celem zespołu jest kultywowanie dawnej tradycji śpiewaczej Dąbia oraz rozwój kultury poprzez pielęgnowanie tradycji ludowych. Od 1995 r. działa Młodzieżowa Miejsko-Strażacka Orkiestra Dęta, reprezentująca Gminę w lokalnych i ponadlokalnych przeglądach orkiestr.

W Gminie funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbiu z siedzibą w Dąbiu i filią w Chełmnie. Według danych z GUS, księgozbiór bibliotek na 2012 r. wynosił 17 120 woluminów, z 393 zapisanymi czytelnikami, którzy w tym samym roku dokonali 18 953 wypożyczeń z jej księgozbioru. Biblioteka pozwala również na korzystanie z komputerów, Internetu oraz jest organizatorem lekcji bibliotecznych, konkursów, spotkań autorskich, wystaw i spotkań literackich.

2.2. Społeczeństwo

2.2.1. Demografia

W 2012 r. Gminę Dąbie zamieszkiwało 6551 osób, co stanowi 7,3% populacji powiatu kolskiego. W latach 2007-2012 liczba Mieszkańców systematycznie malała, z wyjątkiem roku 2010, kiedy liczba Mieszkańców zwiększyła się. W analizowanym przedziale czasu, liczba Mieszkańców

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

spadła o 22 osoby (tabela 1).

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne Gminy Dąbie

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba ludności	6573	6497	6448	6616	6589	6551
Liczba ludności w wieku produkcyjnym	4080	4039	4019	4167	4130	4126
Przyrost naturalny	-17	1	-23	-23	-14	-29
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61,1	60,9	60,4	58,8	59,5	58,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	87,6	91,4	95,6	97,7	103,2	105,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba osób w wieku produkcyjnym zwiększyła się nieznacznie, w poszczególnych latach stanowiła około 63% wszystkich Mieszkańców Gminy. Wartość przyrostu naturalnego nie kształtowała się korzystnie, nie licząc roku 2008, zawsze przyjmował wartości ujemne. Informacja ta w zestawieniu z kolejnymi analizowanymi wskaźnikami obciążenia demograficznego pozwala oszacować przyszły kształt struktury wiekowej Mieszkańców Gminy.

Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym systematycznie malała. Jednocześnie znacznie zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Sytuacja taka wskazuje na modyfikację struktury wiekowej mieszkańców Gminy. Przy założeniu niezmiennej liczby ludności w wieku produkcyjnym, przybywa osób w wieku poprodukcyjnym, a jednocześnie zmniejsza się liczba osób, które pracy jeszcze nie podjęły. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Dąbie można określić jako niekorzystne. Ukazują one tendencję występującą również na terenie całej Polski, jaką jest starzenie się społeczeństwa.

2.2.2. Bezpieczeństwo publiczne

W Gminie funkcjonuje piętnaście jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które są podległe Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kole. Znajdują się one w miejscowościach Augustynów, Chełmno, Chruścin, Cichmiana, Dąbie, Domanin, Gaj, Grabina Wielka, Karszewo, Krzykosy, Lisice, Majdany, Rośle, Rzuchów i Tarnówka. Jednostka OSP Dąbie należy do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego, pozwalającego na ujednoczenie i koordynację działań ratowniczych podejmowanych wspólnie z Państwową Strażą Pożarną.

Na terenie Gminy, w miejscowości Dąbie funkcjonuje Posterunek Policji, który podlega Komendzie Powiatowej Policji w Kole. Według danych na lata 2007-2012 poziom przestępczości ocenić można jako niski. Liczba popełnionych przestępstw malała do roku

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2010, w kolejnych latach ich liczba zwiększała się lecz nie wzrosła do poziomu z 2007 r. (tabela 2). Wskaźniki wykrywalności przestępstw systematycznie malały i były niższe niż analogiczne wartości dla powiatu kolskiego.

Tabela 2. Liczba przestępstw stwierdzonych i ich wykrywalność w Gminie Dąbie

	Przestępstwa stwierdzone						Wykrywalność (w %)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Dąbie	212	169	141	118	130	154	90,6	91,2	77,3	88,3	88,5	81,3
Powiat kolski	2270	3669	3343	2437	2538	2366	82	96	82	86,5	87,9	87,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Dąbiach

W strukturze przestępstw w 2011r. i 2012r. dominowały przestępstwa o charakterze kryminalnym - kradzieże oraz kradzieże z włamaniem (tabela 3). Ten rodzaj przestępstw, podobnie jak uszkodzenie mienia, charakteryzował się niewielkim procentem wykrywalności. Zanotowano znikomą liczbę bójek i pobić, rozbojów nie odnotowano w ogóle, natomiast dla przestępstw gospodarczych brak danych. Wykrywalność przestępstw drogowych była stuprocentowa natomiast wskaźniki wykrywalności przestępstw kryminalnych nie osiągnęły 75%.

Tabela 3. Statystyki policyjne w latach 2011-2012 w Gminie Dąbie

	Przestępstwa stwierdzone		Wykrywalność (w %)	
	2011	2012	2011	2012
Przestępstwa kryminalne, w tym:	b. d.	b. d.	71,4	62,2
Bójka i pobicie	2	1	100	100
Kradzież	18	24	63,2	25
Kradzież z włamaniem	10	13	30	64,3
Rozbój	-----	-----	-----	-----
Uszkodzenie mienia	b. d.	b. d.	56,8	54,5
Przestępstwa gospodarcze	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.
Przestępstwa drogowe	5	7	100	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Dąbiach

2.2.3. Edukacja, oświata i sport

Na terenie miasta i gminy znajdują się trzy szkoły podstawowe, jedno gimnazjum i jedno przedszkole:

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dąbiu,
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Chełmnie,
- Szkoła Podstawowa im. Stanisława Mikołajczyka w Karszewie,
- Gimnazjum w Dąbiu,
- Przedszkole Miejskie w Dąbiu.

Obiekty te są w zadowalającym stanie technicznym. Wszystkie szkoły wyposażono

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

w pracownice komputerowe a w szkołach w Dąbiu i Chełmnie funkcjonują sale gimnastyczne. Według danych GUS w 2012 r. do szkół podstawowych uczęszczało 352 uczniów. Liczba komputerów z dostępem do Internetu, przeznaczona dla uczniów w szkołach podstawowych wynosiła 51, gdzie na jeden komputer przypadało ok. ośmiu uczniów. W tym samym roku do szkół gimnazjalnych uczęszczało 232 uczniów, na jeden komputer przypadało dwunastu uczniów. Na terenie Gminy nie ma żłobka.

Działające aktywnie i uczestniczące w rozgrywkach kluby sportowe na terenie Gminy i Miasta to klub sportowy Zryw Dąbie, którego boisko wykorzystywane jest również podczas imprez gminnych oraz LZS Karszew. Obiekty sportowe znajdujące się na terenie Gminy i Miasta to boisko wielofunkcyjne Orlik, boiska i sale szkolne oraz Hala widowiskowo-sportowa oddana do użytku w 2007r.

2.2.4. Opieka zdrowotna

Na terenie Miasta i Gminy Dąbie funkcjonują następujące ośrodki zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej AGAMED w Dąbiu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Pielęgniarski „RODZINA” w Dąbiu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska Eskulap w Chełmnie,
- Przychodnia Rodzinna i Specjalistyczna Kaczmarekmed w Dąbiu.

13

Ośrodki te zapewniają dostęp do podstawowej opieki medycznej. Ponadto w Gminie funkcjonują specjalistyczne gabinety lekarskie (ginekologiczny, stomatologiczny i gabinet rehabilitacji ruchowej). W przypadku potrzeby udania się do innej poradni specjalistycznej, Mieszkańcy Gminy mają do dyspozycji większe miasto, jakim jest Koło, oddalone o ok. 20 km. W latach 2007-2012 liczba udzielonych porad wzrosła, wzrósł również wskaźniki udzielonych porad na jednego mieszkańca (tabela 4). Na terenie Gminy działają dwie apteki oraz punkt apteczny w Chełmnie.

Tabela 4. Opieka zdrowotna w Gminie Dąbie

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba udzielonych porad	30626	31230	32427	30726	34144	32141
Liczba udzielonych porad na 1 mieszkańca	4,6	4,8	5	4,6	5,2	4,9
Liczba ludności przypadająca na 1 aptekę ogólnodostępną	3287	3249	3224	3308	3295	3276

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.2.5. Problemy społeczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej.

Jego funkcjonowanie ma na celu pomóc osobom lub całym rodzinom w ciężkich warunkach

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

życiowych, w jakich się znaleźli. Główne przyczyny udzielania pomocy przez MOPS, to ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Grupy, które najczęściej są wspierane w Gminie to osoby bezrobotne, matki samotnie wychowujące dzieci, rodziny wielodzietne, osoby uzależnione oraz rodziny niepełne. Do najważniejszych zadań ośrodka należą przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych przepisami prawa, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, oraz pomoc niepełnosprawnym.

w Dąbiu od marca 1997 r. działa Środowiskowy Dom Samopomocy, który oferuje pomoc osobom wymagającym wsparcia w przewyższaniu trudnej sytuacji życiowej, oferując czternaście miejsc stacjonarnych pobytu czasowego i szesnaście miejsc pobytu dziennego.

Analizując lata 2008-2012, liczba gospodarstw, korzystających z pomocy MOPS zmniejszała się do roku 2009, po czym utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast liczba osób zmniejszała się systematycznie. W roku 2012 było 696 takich osób, a więc liczba zmniejszyła się ponad dwukrotnie (tabela 5).

Tabela 5. Liczba gospodarstw i osób korzystających z ośrodka pomocy społecznej

	2008	2009	2010	2011	2012
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	414	269	213	239	228
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	1512	869	637	736	696

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

2.2.6. Instytucje pozarządowe

Na terenie Gminy Dąbie funkcjonują następujące instytucje pozarządowe:

Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie "Rodzice na rzecz Miejsko-Strażackiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Dąbia" - Dąbie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbiu,
- Towarzystwo Przyjaciół Miasta Dąbie n/Nerem – Dąbie,
- Klub Piłkarski "Zryw" Dąbie,
- Uczniowski Klub Sportowy Gimnazjum Dąbie,
- Towarzystwo Rozwoju Gminy Dąbie,
- Stowarzyszenie Kobiet Chata za Wsią w Karszewie,
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Wsi Zalesie,
- Stowarzyszenie Wiejska Strzecha w Ladorudzu,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Caritas,
- Ludowy Zespół Sportowy Karszew,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Stowarzyszenie Koło Gospodyń w Dąbiu.

Koła:

- Koło Terenowe Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Koło Łowieckie Nr 8 DANIEL,
- Otwockie Kółko Myśliwskie,
- Koło PZW nr 36 "Karaś" w Dąbiu,
- Związek Wędkarski PZW Nr 17 w Dąbiu,
- Koło Terenowe Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

2.3. Gospodarka

2.3.1. Działalność gospodarcza

Przedsiębiorstwa na terenie Gminy to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające do 9 osób). Stanowią one 97,23% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON. Odsetek o wartości 2,76% stanowią małe przedsiębiorstwa. Na terenie Gminy działają również przedsiębiorstwa zatrudniające więcej niż 50 osób.

W roku 2012 w rejestrze REGON na terenie Gminy zarejestrowanych zostało 300 podmiotów gospodarki narodowej, co stanowiło ponad 4,44% podmiotów powiatu kolskiego (tabela 6). W Gminie dominującym sektorem gospodarki był handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa. W 2012r. 127 podmiotów gospodarczych i 119 osób fizycznych wpisywało się w ten rodzaj działalności; co trzeci podmiot gospodarczy i co trzecia osoba fizyczna zarejestrowane w REGON prowadziły ten rodzaj działalności. Do dominujących branż można zaliczyć również budownictwo, przetwórstwo przemysłowe i rolnictwo.

15

Tabela 6. Struktura działalności według branż

Branża	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON		Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	
	liczba	%	liczba	%
Sekcja A+B: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, górnictwo i wydobywanie	33	11	29	8
Sekcja C+D+E: Przetwórstwo przemysłowe	23	7,6	20	5,5
Sekcja F: Budownictwo	48	16	48	13,2
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	127	42,3	119	32,8
Sekcja H: Transport i gospodarka magazynowa	22	7,3	22	6
Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	12	4	11	3
Sekcja J: Informacja i komunikacja	2	0,6	2	0,5

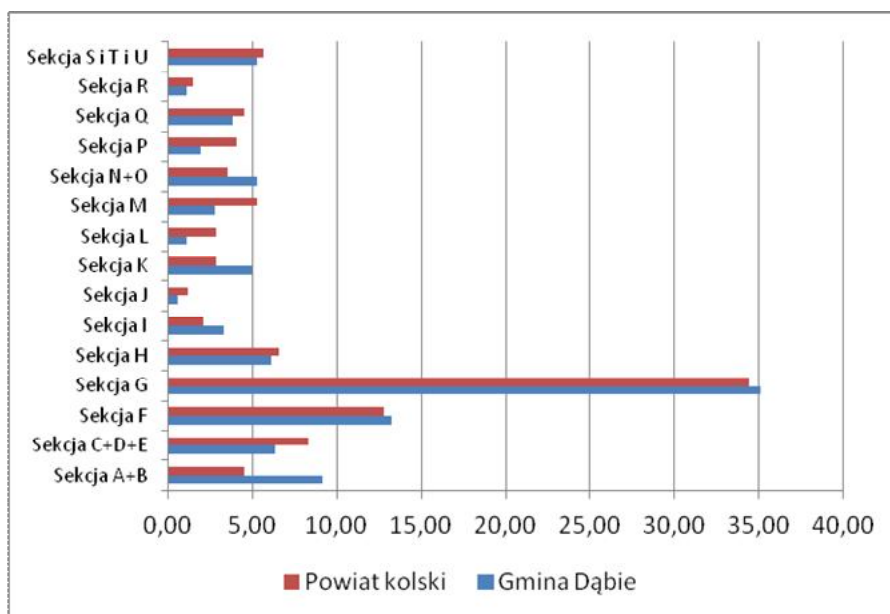
Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18	6	18	4,9
Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	1,3	0	0
Sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	3,3	8	2,2
Sekcja N+O: Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	19	6,3	3	0,8
Sekcja P: Edukacja	7	2,3	2	0,5
Sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14	4,6	9	2,4
Sekcja R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	1,3	0	0
Sekcja S i T i U: Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	19	6,3	9	2,4
RAZEM	300	100	362	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS na rok 2012

Ponad średnią powiatową w strukturze branż wyróżniał się udział rolnictwa, budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych, działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz administracji publicznej (rysunek 3). Wyraźnie mniejszy udział w strukturze branż w Gminie w porównaniu z powiatem zanotowano w takich sekcjach jak: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

16

Rysunek 3. Procentowy udział podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

gospodarczą wg rejestru REGON w powiecie kolskim oraz w Gminie Dąbie w roku 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS na rok 2012

Wskaźnikiem świadczącym o poziomie przedsiębiorczości Mieszkańców jest liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Wyniósł on w Gminie w 2012 r. 553, co w porównaniu z wartością 755 w powiecie pozwala stwierdzić o wiele niższy poziom tej cechy u Mieszkańców Gminy. Analizując wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych jednostek prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. Mieszkańców, Gmina osiągnęła w roku 2012 wynik 53, co stanowi wartość mniejszą od średniej powiatowej, która wynosi 75. Przeciętne wyniki z zakresu działalności gospodarczej świadczą o umiarkowanym klimacie inwestycyjnym i możliwościach, jakie stwarza Gmina dla nowych i istniejących firm.

2.3.2. Rynek pracy

W Gminie Dąbie liczba osób bezrobotnych w kolejnych latach wahała się, zwiększając się i zmniejszając, przy czym liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła nieznacznie (tabela 8). W 2012r. w Gminie zarejestrowanych było 449 osób bezrobotnych. Porównując pierwszy i ostatni rok analizowanego okresu tj. 2008-2012, liczba osób bezrobotnych zwiększyła się o 22%. Wzrastał również odsetek osób bezrobotnych przypadający na ludność w wieku produkcyjnym. Odsetek ten zwiększył się o 1,8 punktu procentowego, tj. z 9,1% do 10,9%. W ostatnim roku analizy, odsetek bezrobotnych mężczyzn był o 2,4 punkty procentowe większy, natomiast odsetek bezrobotnych kobiet zwiększył się o 1 punkt procentowy. Odsetek bezrobotnych kobiet był wyższy niż odsetek bezrobotnych mężczyzn, różnica wynosiła 1,9 punktu procentowego.

Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych i osób w wieku produkcyjnym

	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba osób w wieku produkcyjnym	4039	4019	4167	4130	4126
Liczba bezrobotnych ogółem w tym:	367	441	367	434	449
Mężczyźni	167	226	184	204	230
Kobiety	200	215	183	230	219
Liczba osób bezrobotnych przypadająca na ludność w wieku produkcyjnym (w %) w tym:	9,1	11,0	8,8	10,5	10,9
Mężczyźni	7,6	10,3	7,9	8,9	10,0
Kobiety	10,9	11,8	9,9	12,5	11,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

2.3.3. Rolnictwo

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W Gminie Dąbie większość terenów stanowią użytki rolne (77%) i użytki leśne (23%). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2010r., na terenie Gminy 66% z użytków rolnych stanowią grunty orne. Ponadto przeważają łąki (21%), pozostałe użytki rolne jak pastwiska, sady i lasy stanowią niewielki odsetek. Udział lasów wynosi 3%, a nieużytków 5,8%.

Tabela 8. Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów

Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów		
	powierzchnia w ha	%
grunty ogółem	9957,33	100,00
użytki rolne	9058,36	90,97
grunty orne	6588,20	66,16
łąki	2130,49	21,39
pastwiska	293,57	2,94
sady	46,10	0,46
lasy	313,85	3,15
nieużytki	585,12	5,87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

Działalność rolniczą prowadzą indywidualne gospodarstwa rolne w liczbie 1236 (tabela 9). W Gminie przeważają gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha. Najwięcej gospodarstw to gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha i od 5 do 10 ha. Razem stanowią one ponad połowę wszystkich gospodarstw. Dziesięć procent stanowią gospodarstwa średniej wielkości tj. od 10-15 ha, a ich obszar stanowi 18% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w Gminie. Liczba gospodarstw dużych, czyli powyżej 15 ha jest znaczna i stanowią one blisko 14%. Zajmują one blisko połowę powierzchni wszystkich gospodarstw.

Tabela 9. Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w Gminie Dąbie

Wielkość	Liczba gospodarstw rolnych		Powierzchnia gospodarstw rolnych	
	szt.	%	w ha	w %
ogółem	1236	100	9957,33	100
do 1 ha włącznie	286	23,13	170,93	1,71
powyżej 1 ha	950	76,86	9786,40	98,28
1 – 5 ha	348	28,15	1124,89	11,29
5 – 10 ha	298	24,11	2376,39	23,86
10 – 15 ha	134	10,84	1798,02	18,05
> 15 ha	170	13,75	4487,10	45,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Klasy bonitacyjne gleb oraz struktura gospodarstw mają kluczowy wpływ na uprawy roślinne na terenie Gminy. Dwadzieścia dwa procent spośród gleb stanowią gleby chronione. Gleby II i III klasy znajdują się na terenie wysoczyzny, położone są wzdłuż drogi powiatowej nr 3402P oraz w zachodniej części Gminy. Przeważają gleby klasy IV (35%), natomiast struktura kompleksów roślinnych zdominowana jest przez kompleks żytni bardzo dobry, dobry, słaby i bardzo słaby, których odsetek przyjął wartości zbliżone do 20% z każdego rodzaju kompleksu. Najlepsze jakościowo kompleksy to gleby klas IIIa, IIIb oraz IV. W dolinie rzeki Ner znajdują się również gleby hydrogeniczne tj. torfowe, murszowe oraz czarne ziemie i mady.

Obecnie w strukturze upraw przeważają zboża (tabela 10), które stanowią ponad 75% upraw. Znaczną część upraw – 7,2% stanowią uprawy ziemniaków oraz uprawy rzepaku i rzepiku (3%), upraw przemysłowych (3,8%) oraz warzyw gruntowych(2,4%). Resztę upraw stanowią uprawy na własny użytek, i są to znikome odsetki.

Tabela 10. Powierzchnia zasiewów upraw

Powierzchnia zasiewów wybranych upraw		
	ha	%
ogółem	6351,95	100
zboża razem	4813,04	75,77
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	4784,34	75,32
ziemniaki	457,58	7,20
uprawy przemysłowe	244,06	3,84
buraki cukrowe	43,48	0,68
rzepak i rzepik razem	196,12	3,08
strączkowe jadalne na ziarno razem	3,21	0,05
warzywa gruntowe	152,47	2,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

19

Obok upraw polowych ważną rolę w rolnictwie Gminy odgrywa hodowla zwierząt. Blisko 50% gospodarstw zajmuje się chowem drobiu; 35% gospodarstw trudni się chowem bydła, a 31% hoduje trzodę chlewną (tabela 11).

Tabela 11. Liczba gospodarstw rolnych z wyszczególnieniem prowadzonej hodowli zwierząt

Liczba gospodarstw rolnych z wyszczególnieniem prowadzonej hodowli zwierząt	
bydło razem	435
bydło krowy	386
trzoda chlewna razem	291
trzoda chlewna lochy	238

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

konie	42
drób ogółem razem	509
drób ogółem drób kurzy	498

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

2.4. Środowisko

2.4.1. Ochrona środowiska

Obszar Gminy Dąbie położony jest w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie pomiędzy mezoregionem o nazwie Wysoczyzna Kłodawska a Kotliną Kolską. Przez teren Gminy przepływa rzeka Warta, oraz rzeka Ner, która uchodzi do Warty w miejscowości Majdany. Ponadto sieć rzeczną tworzą również liczne cieki wodne i dopływy ww. rzek, takie jak Kanał Niemiecki, Kanał Zbylczycki, Talalka, Orłówka i Rgilewka. Do naturalnych zbiorników należą starorzecza Warty i Neru, zbiorniki sztuczne natomiast, tworzą doły potorfowe, stawy rybne i powyroboiskowe stawy w okolicach autostrady.

Lesistość Gminy wynosi 18% z powierzchni całkowitej, i jej odsetek jest wyższy niż odsetek lesistości powiatu kolskiego, który wynosi 11%. Drzewostan liczy 30-50 lat, dominują siedliska lasu mieszanego świeżego, bór mieszany świeży, las świeży i bór świeży. Na terenie Gminy istnieją również lasy ochronne, znajdują się one w dolinie Neru i pełnią one funkcje wodochronne, natomiast lasy w zachodniej części Gminy pełnią funkcje glebochronne. Największe kompleksy lasów znajdują się w północno – zachodniej części Gminy a także pomiędzy Dąbiem a Grabiną Wielką i pomiędzy Wartą a Nerem. Udokumentowane złoża surowców naturalnych znajdują się w miejscowości Majdany gdzie istnieją złoża piasku i pospółki, a wzdłuż zachodniej granicy Gminy znajdują się złoża węgla brunatnego.

Na terenie Gminy znajdują się obszary ochrony przyrody Natura 2000 i należą do nich:

- Pradolina Warszawsko-Berlińska (kod obszaru PLB100001) - obszar specjalnej ochrony ptaków utworzony zgodnie z Dyrektywą Ptasia o powierzchni całkowitej 23412.4 ha. Obszar ten obejmuje dolinę rzeki Bzury oraz tereny pobliskie tj. łąki podmokłe, stawy rybne, cieki wodne oraz lasy. Dolina Neru, która jest częścią tego obszaru to ostoja ptaków o randze europejskiej. Występuje tu dwadzieścia osiem gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej a siedem gatunków wpisanych zostało do polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.
- Pradolina Bzury-Neru (kod obszaru PLH100006) - obszar specjalnej ochrony siedlisk utworzony zgodnie z Dyrektywą Siedliskową, o powierzchni całkowitej 17696 ha. Utworzony został w celu ochrony i zachowania cennych siedlisk przyrodniczych. Na jego terenie znajdują się liczne stawy rybne, rowy, starorzecza, doły potorfowe, łąki. Zachowały się również lasy łęgowe olsy i zespoły szuwarowe. Jest to najcenniejszy obszar bagienny w środkowej Polsce. Do najcenniejszych gatunków flory należą storczyk kukułka szerokolistna, miecznik nadmorski,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

grązel żółty, grzybień białe, porzeczek czarna. Jest to również obszar na którym ponad sto gatunków ptaków znajduje swoje miejsce lęgowe.

- Dolina Środkowej Warty (kod obszaru PLB300002) – obszar specjalnej ochrony ptaków utworzony zgodnie z Dyrektywą Ptasią, o powierzchni całkowitej 57104.4 ha. Obszar obejmuje środkowy bieg rzeki Warta, będący ostoją ptaków o randze ogólnopolskiej. Znajdują się tu cenne pod względem przyrodniczym siedliska tj. górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne i starorzeczka, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe i lasy lęgowe oraz nadrzeczne zarośla wierzbowe, murawy kserotermiczne i wydmy śródlądowe z murawami szczotlichowymi. Na jego terenie występuje ponad 230 gatunków ptaków, wiele z nich to gatunki lęgowe a czterdzieści dwa znajdują się w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Inne gatunki zwierząt żyjących na tych terenach to bobry, wydry, kumak nizinny, traszka grzebieniasta oraz ryby tj. koza, różanka i piskorz.

Innym ważnym terenem o wysokich walorach przyrodniczych jest użytek ekologiczny o nazwie Dąbskie Błota, kompleks łąkowo – błotny o powierzchni całkowitej ok. 700 ha, powstały na mocy uchwały Rady Miejskiej w Dąbiu (Uchwała Nr V /30 / 2007 z dn. 08.02.2007 r.). Utworzony został w celu ochrony fauny i flory z terenów zalewowych łąk i pastwisk znajdujących się w dolinie rzeki Ner. Do cennych gatunków ptaków występujących na terenie użytku należą żurawie, chruściele, czaple, bociany czarne, kuliki wielkie, bieliki oraz wodniczka. Na terenie Gminy znajdują się również pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy – Lisice,
- dąb szypułkowy – Dąbie,
- topola biała – Lisice,
- granitowy głaz narzutowy – Dąbie,
- dąb szypułkowy (2 szt.) – leśnictwo Dąbie.

2.4.2. Turystyka

Na terenie Gminy znajduje się pięć gospodarstw, które nastawione są na działalność agroturystyczną. Swoje usługi oferują całorocznie i są to Gospodarstwo Agroturystyczne Zakątek w Tarnówce, Gospodarstwo Dorota i Marek Mruk w Cichmianie, Gospodarstwo Kazimierz Wysocki w Dąbiu oraz Pod bocianim gniazdem w Lutomirowie. Brak na terenie Gminy obiektów hotelowych. Baza gastronomiczna nie jest szczególnie rozwinięta, na terenie Gminy działa jedna restauracja oraz gościniec.

Z inicjatywy Centralnego Łuku Turystycznego, do którego niegdyś należała Miasto i Gmina Dąbie, utworzono szlaki turystyczne, które będą przebiegać przez sąsiednie gminy, w tym przez Gminę Dąbie: przyrodniczy, patriotyczny oraz sakralny. Szlak przyrodniczy będzie między innymi przebiegał przez tereny

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

użytku ekologicznego o nazwie Dąbskie błota, który jest doskonałym miejscem dla fanów ekoturystyki, znajdują się tu bowiem cenne gatunki fauny, zwłaszcza rzadkie gatunki ptaków oraz flory. Na trasie szlaku patriotycznego znajduje się m.in. Lapidarium, pomnik w Gminie Dąbie poświęcony ofiarom drugiej wojny światowej i pomnik Tadeusza Kościuszki, natomiast na szlaku sakralnym zobaczyć można w Gminie Dąbie następujące obiekty: kościół katolicki, ewangelicko-augsburski, zbór baptystów oraz synagogę.

Do najważniejszych zabytków należą:

- kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Chełmnie,
- zespół pałacowy w Chełmnie,
- kościół par. p.w. św. Mikołaja w Dąbiu,
- kościół ewangelicki z końca XIX w. w Dąbiu,
- ratusz w Dąbiu,
- dom z 1828 r. w Dąbiu,
- dom z początku XIX w. w Dąbiu,
- dom z XVII w. w Dąbiu,
- zespół pałacowo-parkowy w Karszewie z drugiej połowy XIX w.,
- zespół dworski w Lisicach.

2.5. Infrastruktura techniczna

22

2.5.1. Drogi i mała infrastruktura

W Gminie Dąbie sieć dróg zapewnia dobrą łączność pomiędzy miejscowościami, łączna długość dróg wynosi 158,8 km i dzieli się na 11,8 km drogi krajowej (autostrady), 20,0 km dróg wojewódzkich, 52,0 km dróg powiatowych oraz 75,0 km dróg gminnych.

Najważniejszym szlakiem komunikacyjnym Gminy jest droga krajowa nr 2 (autostrada A2) będąca połączeniem pomiędzy Poznaniem, Łodzią i Warszawą, droga wojewódzka nr 263 relacji Słupca - Ślesin - Sompolno - Kłodawa - Dąbie i droga wojewódzka nr 473 relacji Koło - Uniejów - Szadek - Łask. Przez trasy ww. wymienionych dróg odbywa się również ruch tranzytowy. Drogi powiatowe w Gminie:

- nr 3402P,
- nr 3408P,
- nr 3416P,
- nr 3417P,
- nr 3420P,
- nr 3421P,
- nr 3439P,
- nr 3440P,
- nr 3441P,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- nr 3442P.

Droga krajowa i drogi wojewódzkie przebiegające przez Gminę posiadają twardą ulepszoną nawierzchnię, jak również 96% dróg powiatowych i 52% dróg gminnych. Łącznie ok. 75% dróg na terenie Gminy posiada ten rodzaj nawierzchni. Pozostała część dróg jest utwardzona żwirem i tłuczniem. Drogi w terenie zabudowanym posiadają chodniki, poza terenami zabudowy istnieją jedynie pobocza gruntowe. Na terenie Gminy brak ścieżek rowerowych.

Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa nr 131 Magistrali Węglowej Chorzów Batory – Tczew i jest to linia elektryczna dwutorowa przeznaczona do transportu towarowego. Stacja załadunkowa „Dąbie nad Nerem” znajduje się w miejscowości Kupinin.

W zakresie osobowego transportu zbiorowego Gminę obsługują linie komunikacji autobusowej PKS. Istnieją połączenia z miejscowościami leżącymi na terenie Gminy jak i poza nią – głównie z Kołem, Kłodawą, Łodzią i Koninem.

2.5.2. Wodociągi i kanalizacja

Na koniec 2012 r. wg danych GUS długość sieci wodociągowej w Gminie Dąbie wynosiła 154,1 km a stopień zwodociągowania Gminy to 99% (tabela 12). Gminę Dąbie zaopatruje w wodę Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dąbiu.

Na terenie Gminy działają cztery ujęcia wód podziemnych. Ujęcia te znajdują się w miejscowościach: Dąbie, Chełmno Parcele, Krzewo i Augustynów. Wszystkie ujęcia wody posiadają prawne pozwolenie na pobór i eksploatację wody nad jakością której czuwa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna Koło.

Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie na koniec 2012 r. wynosiła 14,8 km i dostęp do niej posiadało 19% Mieszkańców Gminy. Na terenie Gminy w miejscowości Dąbie działa biologiczna oczyszczalnia ścieków która o przepustowości 400 m³/d, a obsługuje ją Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Na pozostałym obszarze ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych oraz rzadziej w przydomowych oczyszczalniach.

Tabela 12. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

	Długość sieci w km					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
wodociągi	152,7	152,7	152,7	153,4	154,1	154,1
kanalizacja	10,1	10,1	10,1	13,0	14,5	14,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2.5.3. Gospodarka odpadami

Gmina realizuje postanowienia, które znajdują się w znowelizowanej ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Posiada Plan Gospodarki Odpadami oraz Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy. Na terenie Gminy jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów poprzez organizowanie okresowo miejsc do tego przeznaczonych, gdzie Mieszkańcy mogą oddać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, folie rolnicze i zużyte opony, natomiast w szkołach zostawiać można zużyte baterie. Wywozem odpadów poza teren Gminy zajmuje się koncesjonowany przewoźnik. Na terenie Gminy znajduje się aktualnie nieczynne i zrehabilitowane składowisko odpadów. Gmina posiada również opracowany „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na podstawie danych będących w posiadaniu gmin tworzących związek międzygminny „Kolski Region Komunalny”.

Gmina Dąbie dołączyła do projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”, którego głównym celem jest realizacja ustawowych wymagań krajowych i unijnych w zakresie ochrony środowiska.

2.5.4. Energetyka i gazownictwo

Obszar Gminy jest w 100% pokryty siecią energetyczną. Przez tereny Gminy przebiegają linie napowietrzne i kablowe średniego i niskiego napięcia. Dostawcą energii elektrycznej na terenie Gminy Dąbie jest ENERGA - OPERATOR SA Oddział w Kaliszu. Główny punkt zasilania znajduje się w miejscowości Kraski w gminie Świnice Warckie i jest to stacja 110/15 kV. Obecnie planowana jest rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej polegająca na utworzeniu nowych linii elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych. W Gminie Dąbie znajdują się trzy elektrownie wiatrowe o maksymalnej mocy 200 kW, wraz z urządzeniami do przesyłu energii elektrycznej i są one własnością prywatną.

Na terenie Gminy nie istnieje zbiorcza sieć ciepłownicza, a wszystkie obiekty i budynki ogrzewane są z indywidualnych źródeł ciepła. Na terenie Gminy brak sieci gazowej. Mieszkańcy korzystają z butli wymiennych z gazem technicznym.

2.5.5. Informatyzacja

Teren Gminy jest pokryty w całości zasięgiem sieci GSM głównych operatorów sieci komórkowych w Polsce, w Gminie znajduje się pięć stacji bazowych telefonii komórkowej w miejscowości Dąbie, Rzuchów i Chełmno. Dostęp do telefonii kablowej

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

mają wszyscy Mieszkańcy. Na terenie Gminy jest możliwość dostępu do szerokopasmowego Internetu oraz sieci bezprzewodowej WiFi.

3. Analiza SWOT

Do identyfikacji atutów i słabości Gminy Dąbie wykorzystano analizę SWOT. Narzędzie to umożliwiło wskazanie mocnych i słabych stron Gminy oraz szans i zagrożeń wynikających z czynników zewnętrznych mających swoje źródło poza Gminą. Czynniki, które kształtują sytuację Gminy można podzielić na dwie grupy kryteriów. Pierwsza z nich identyfikuje czynniki na podstawie miejsca powstawania lub miejsca występowania. Można wyróżnić czynniki, które zlokalizowane są na terenie Gminy i wynikają z jej potencjału endogenicznego oraz takie, na które Gmina nie ma wpływu. Na oddziaływanie tego pierwszego typu Gmina ma wpływ, choć wyjątkami o bardzo niewielkiej możliwości modyfikacji są np. środowisko naturalne czy ukształtowanie terenu ściśle związane z lokalizacją. Czynniki egzogeniczne pozostają poza bezpośrednim wpływem Gminy i swoje źródło mają w bliższym i dalszym otoczeniu. Druga grupa kryteriów jest charakter oddziaływania – pozytywny lub negatywny.

Analiza SWOT jest popularnym narzędziem analitycznym, który za zadanie ma przede wszystkim uporządkować informacje. Jest używana powszechnie we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jako pierwszy etap planowania gromadzący dane. W procesie przygotowania Strategii analizę SWOT zastosowano w czterech obszarach: społeczeństwo, gospodarka, infrastruktura i środowisko. Dane zostały opracowane na podstawie materiałów zebranych podczas spotkania strategicznego, które odbyło się w Urzędzie Miejskim w Dąbiu w dniu 8 kwietnia 2014r. Zgromadzone informacje przedstawiono poniżej.

Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru społeczeństwo

SPOŁECZEŃSTWO	
Mocne strony	Słabe strony

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastający poziom wykształcenia Mieszkańców Gminy • Wzrost liczby Mieszkańców w wieku produkcyjnym • Rosnąca świadomość społeczna • Aktywna działalność instytucji i organizacji pozarządowych (OSP, KGW, Koła Wędkarskie) • Dobra baza oświatowo-edukacyjna • Położenie Gminy nad rzeką Ner • Aktywność władz gminnych w dialogu społecznym • Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego • Małe zagrożenie problemami narkotykowymi • Rozwój szerokopasmowego Internetu • Wysoko oceniana działalność ośrodka pomocy społecznej • Organizacja licznych imprez kulturalnych • Działalność świetlicy społecznej • Występowanie źródeł wód termalnych • Duże zaangażowanie społeczne w akcje charytatywne np. pogotowie św. Mikołaja, Góra Grosza • Korzystne warunki do uprawiania sportu i rekreacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów • Słabe połączenia komunikacyjne • Niska aktywność w partnerstwie zagranicznym umożliwiającą współpracę w obszarze kultury, edukacji i folkloru • Brak specjalistycznych usług medycznych • Starzenie się Mieszkańców Gminy • Niski przyrost naturalny • Słaba oferta spędzania czasu wolnego dla Mieszkańców • Brak miejsc pracy na terenie Gminy • Brak miejsc rekreacji i wypoczynku • Apatyczna i bierna społeczność, brak zaangażowania w sprawy Gminy • Niedostateczna promocja Gminy • Niskie zarobki (umowy śmieciowe) • Pozostawianie młodych, wykształconych osób poza miejscem zameldowania
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych (Unia Europejska, Mechanizm Norweski, itp.) • Wzrost poziomu wykształcenia • Upowszechnianie współpracy międzygminnej lokalnych grup (powiatowa, krajowa), promowanie dobrych praktyk • Promowanie postaw przedsiębiorczych • Deklarowana polityka prorodzinna państwa • Upowszechnienia wychowania przedszkolnego • Europejska mobilność • Możliwość współpracy instytucjonalnej w ramach projektów międzynarodowych • Mobilność i elastyczność zawodowa młodych Mieszkańców • Moda na osiedlanie się na wsi 	<ul style="list-style-type: none"> • Sytuacja demograficzna w kraju • Starzejące się społeczeństwo • Nasilający się proces emigracji • Zubożenie społeczności utrzymującej się z działalności rolniczej • Odchodzenie od tradycyjnych norm społecznych • Pogarszający się stan zdrowia społeczeństwa (choroby cywilizacyjne) • Niska świadomość ekologiczna • Niedostateczna ilość środków finansowych na zadania własne Gminy wraz z liczbą zadań delegowanych Gminie • Wzrastające koszty pracy • Konkurencyjność sąsiednich terenów np. Uniejowa

Źródło: opracowanie własne

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru gospodarka

GOSPODARKA	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność rolnicza • Niskie ceny gruntów • Czyste środowisko naturalne • Możliwość pozyskania pomocy <i>de minimis</i> • Dostęp do autostrady A2 • Punkt doradztwa dla rolników ODR • Towarowy węzeł komunikacyjny PKP • Duża liczba cieków wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała liczba dużych przedsiębiorstw • Zły stan dróg • Zjawisko bezrobocia wśród młodych ludzi • Nieefektywne małoobszarowe gospodarstwa rolne • Słabo rozwinięta baza gastronomiczna • Brak strategicznych inwestorów tworzących wiele miejsc pracy • Brak systemu wspierania małej i średniej przedsiębiorczości • Brak strefy ekonomicznej • Brak narzędzi prawnych lub niedostateczna liczba ulg, umorzeń i zwolnień podatkowych dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą • Rozdrobnienie gospodarstw rolnych • Brak własności gminnej (w szczególności obszarów przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą) • Niechęć społeczności do zakładania własnej działalności gospodarczej • Emigracja młodych do większych ośrodków miejskich lub za granicę • Podejmowanie nauki i zatrudnienia poza miejscem zamieszkania • Występowanie obszarów NATURA 2000
Szanse	Zagrożenia

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> • Sąsiedztwo z uzdrowiskiem termalnym • Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych (Unia Europejska, Mechanizm Norweski, itp.) • Szkolenia dla przedsiębiorców • Tworzenie stref ekonomicznych i programów aktywizacyjnych • Wzrost poziomu edukacji oraz jej dostosowanie do potrzeb rynku pracy • Rozwój „małej przedsiębiorczości” • Rozwój agroturystyki • Dostęp do źródeł finansowania inwestycji rozwojowych przez JST i podmioty gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom fiskalizmu i skomplikowane procedury prowadzenia działalności gospodarczej • Stale zwiększające się obciążenia firm np. ZUS • Zła sytuacja ekonomiczna PKP • Wzrost podatków i opłat • Likwidacja ulg • Marginalizacja terenów poza zasięgiem dużych aglomeracji • Brak promowania w szkole aktywnego działania • Niekorzystne ograniczenia działalności gospodarczej na terenach chronionych • Problemy małych gospodarstw rolnych • Odpływ kapitału zagranicznego do innych krajów Unii Europejskiej lub poza Europę • Niestabilna sytuacja polityczna Europy Wschodniej • Brak aktywności młodego pokolenia • Migracja ludzi młodych • Niska opłacalność produkcji rolnej • Problem marginalizacji terenów peryferyjnych • Postępujące zjawisko ubożenia wsi na terenie kraju • Rosnące bezrobocie w skali kraju
--	---

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru infrastruktura

INFRASTRUKTURA	
Mocne strony	Słabe strony

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> • Zjazd z autostrady A2 • Linia PKP • Występowanie dróg wojewódzkich na terenie Gminy • Dobry stan techniczny infrastruktury sportowo-rekreacyjnej • Kanalizacja sanitarna w Dąbiu • Infrastruktura wodociągowa • Dobrze funkcjonująca sieć energetyczna • Zadawalający stan systemu oświetleniowego dróg, ulic i placów • Brak instalacji zanieczyszczających atmosferę • Rozwijająca się sieć światłowodowa • Dobrze rozwinięta baza rekreacyjna (place zabaw, boiska) • Przygotowanie planistyczne Urzędu Gminy • Rozwijająca się infrastruktura wytwarzania energii odnawialnej (elektrownie wiatrowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny dróg gminnych • Zły stan nawierzchni istniejących ścieżek rowerowych • Mała liczba punktów oświetleniowych wzdłuż dróg i ulic i ich zużycie techniczne • Brak sieci gazowej • Duże rozproszenie zabudowy • Brak ekonomicznego uzasadnienia budowy sieci gazowej • Braki w infrastrukturze kanalizacyjnej na obszarach wiejskich • Brak centrów rekreacji • Zły stan techniczny sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody • Zły stan techniczny budynku przedszkola • Brak sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Karszewie • Brak infrastruktury turystycznej i sprzętu wodnego nad rzeką Ner • Brak ścieżek rowerowych • Zanikanie połączeń komunikacyjnych obsługiwanych przez PKS • Niezadawalający stan techniczny dróg i chodników • Zły stan techniczny zasobów komunalnych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych (Unia Europejska, Mechanizm Norweski, itp.) • Rozwój przedsiębiorczości związany z nowoczesnymi technologiami • Projekt „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa” • Budowa siłowni wiatrowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost tranzytu • Wzrost kosztów budowy i utrzymania infrastruktury oraz jej szybkie zużywanie się • Brak ekonomicznego uzasadnienia inwestycji infrastrukturalnych • Protesty społeczności związane z budową farm wiatrowych • Spadek znaczenia transportu kolejowego • Niekorzystne ograniczenia działalności gospodarczej na terenach chronionych (NATURA 2000) • Niedobory środków własnych (wkładu własnego) samorządów na działania w ramach projektów dofinansowanych • Współfinansowanie inwestycji nienależących do zadań własnych Gmin

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru środowisko

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ŚRODOWISKO	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne walory przyrodnicze • Duże zalesienie • Brak uciążliwego przemysłu • Działania zwiększające świadomość ekologiczną dzieci i młodzieży • Dobry stan infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków • Wydajne stacje uzdatniania wody • Uregulowane koryto rzeki Ner • Instalacje do produkcji energii odnawialnej • Nieskażone środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak kompleksowej infrastruktury kanalizacyjnej (na terenie wiejskim) • Pokrywa azbestowa niektórych zabudowań • Wysokoemisyjne indywidualne systemy grzewcze • Brak infrastruktury turystycznej pozwalającej na odkrywanie walorów przyrodniczych Gminy • Brak promocji Gminy Dąbie • Niedostateczna informacja o możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych związanych z ochroną środowiska
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych (Unia Europejska, Mechanizm Norweski, itp.) • Rozwój idei wytwarzania energii odnawialnej • Zmiana przepisów odnoszących się do ochrony przyrody • Programy Oczyszczania Kraju z Azbestu • Możliwość pozyskania dofinansowania do modernizacji indywidualnych systemów grzewczych • Przepisy unijne w zakresie energetyki ze źródeł odnawialnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Niefrasobliwe gospodarowanie odpadami (dzikie wysypiska) • Wielkie fermy hodowlane • Kłusownictwo leśne i wodne • Palenie odpadów • Degradacja środowiska wraz z działalnością gospodarczą • Wzrost stosowania środków ochrony roślin i nawozów sztucznych • Zatrucie środowiska poprzez spalanie odpadów i wypalanie traw

Źródło: opracowanie własne

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Wizja

A		P		
U		R		
T	S	Z		
O	A	E		
S	M	D		
T	O	S		
R	R	I		
A	Z	Ę		N
D	A	B	I	E
A	D	I	N	R
		O	F	
		R	R	
		C	A	
		Z	S	
		O	T	
		Ś	R	
		Ć	U	
			K	
			T	
			U	
			R	
			A	

Miasto i Gmina Dąbie to bezpieczna i atrakcyjna przestrzeń, w której wyeksponowano przede wszystkim obfite walory przyrodnicze towarzyszące licznym ciekom wodnym. Lokalni przedsiębiorcy wykorzystują przewagę konkurencyjną, jaką niesie ze sobą umiejscowiony na terenie Gminy węzeł komunikacyjny autostrady A2 oraz rozwinięta i nowoczesna infrastruktura turystyczna. Mieszkańcy Gminy, niezależnie od wieku, tworzą zintegrowaną społeczność, która kreuje przyjazne miejsce do zamieszkania.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5. Cele

5.1. Schemat celów

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Aktywny kapitał ludzki	2. Rozwinięta infrastruktura	3. Stabilna gospodarka
1.1. Wzrost zaangażowania społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	2.1. Poprawa jakości infrastruktury drogowej	3.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej
1.1.1. Wzbogacenie oferty kulturalnej	2.1.1. Modernizacja dróg gminnych	3.1.1. Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości
1.1.2. Wzmocnienie współpracy z organizacjami integrującymi działania kulturalne (KGW, OSP, NGO)	2.1.2. Modernizacja i budowa chodników oraz ścieżek rowerowych	3.1.2. Stworzenie panelu współpracy i wymiany doświadczeń osób będących potencjalnymi inwestorami w Gminie
1.1.3. Stworzenie punktu dostępu do Internetu na rynku w Dąbiu	2.1.3. Modernizacja i budowa nowych fragmentów systemu oświetleniowego	3.1.3. Aktywizacja gospodarcza terenów wzdłuż autostrady A2
1.1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	2.2. Poprawa jakości infrastruktury sieciowej	3.1.4. Promowanie współpracy z NGO, innymi gminami oraz partnerami zagranicznymi w celu rozwijania i promowania działalności gospodarczej
1.1.5. Wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i osób starszych	2.2.1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	3.1.5. Aktywizacja osób bezrobotnych
1.2. Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej Mieszkańców	2.2.2. Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Dąbie	3.2. Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym
1.2.1. Wzrost jakości świadczonych usług medycznych w Gminie	2.2.3. Modernizacja sieci wodociągowej	3.2.1. Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych Mieszkańców Gminy
1.2.2. Zwiększenie świadomości ekologicznej Mieszkańców	2.3. Modernizacja infrastruktury społecznej	3.2.3. Wsparcie działalności rolniczej (szkolenia, punkty doradcze)
1.2.3. Aktywizacja i wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie	2.3.1. Poprawa jakości infrastruktury sportu i rekreacji	3.2.4. Stworzenie dogodnych warunków do prowadzenia nieuciążliwej działalności produkcyjnej
1.3. Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych	2.3.2. Modernizacja świetlic wiejskich	3.2.5. Wspieranie przedsiębiorców z branży turystycznej oraz okołoturystycznej
1.3.1. Wzmacnianie kompetencji społecznych młodych Mieszkańców Gminy	2.3.3. Termomodernizacja i remont obiektów użyteczności publicznej	
1.3.2. Poprawa jakości kształcenia poprzez zwiększenie liczby zajęć dodatkowych	2.4. Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa Mieszkańców	
1.3.3. Dopuszczenie jednostek edukacyjnych w nowoczesne pomoce naukowe	2.4.1. Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej	
1.3.4. Rozwój punktów przedszkolnych na terenie Gminy i tworzenie miejsc dla dzieci 3 i 4 letnich	2.4.2. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego przez doposażenie OSP	
1.4. Poprawa sprawności działania administracji publicznej	2.4.3. Remont budynków gminnych zasobów mieszkaniowych	
1.4.1. Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową	2.5. Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł	

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	energii	
1.4.2. Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej	2.5.1. Budowa infrastruktury zwiększającej dostęp do internetu w ramach projektu „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa”	
	2.5.2. Wsparcie realizacji projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii	

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5.2. Komplementarność celów

Wśród celów, jakie zostały wyodrębnione do realizacji w Gminie Dąbie znajdują się cele w stosunku do siebie komplementarne (tabela 17). Komplementarność celów jest cechą pozwalającą na to, by podejmowane działania niosły za sobą racjonalne wydatkowanie środków, a także możliwość uzyskania dodatkowych korzyści przez beneficjentów na różnych etapach realizacji Strategii. Komplementarność celów przyczynia się do oszczędności środków i czasu, ułatwia realizację zadań, zwiększa użyteczność usług, a także wpływa na generowanie dodatkowych i trwalszych produktów i rezultatów.

Tabela 17. Komplementarność celów w Strategii Rozwoju Gminy Dąbie na lata 2014-2020

1.1.1.	Wzbogacenie oferty kulturalnej	2.3.2.	Modernizacja świetlic wiejskich
1.1.3.	Stworzenie punktu dostępu do Internetu na rynku w Dąbiu	2.5.1.	Budowa infrastruktury zwiększającej dostęp do internetu w ramach projektu „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa”
1.1.4.	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	1.4.1.	Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową
		2.5.1.	Budowa infrastruktury zwiększającej dostęp do internetu w ramach projektu „Szerokopasmowa Wielkopolska”
1.2.2.	Zwiększenie świadomości ekologicznej Mieszkańców	2.5.2.	Wsparcie realizacji projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii
1.2.3.	Aktywizacja i wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie	2.4.1.	Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej
		3.1.5.	Aktywizacja osób bezrobotnych
1.3.1.	Wzmacnianie kompetencji społecznych młodych Mieszkańców Gminy	2.5.1.	Budowa infrastruktury zwiększającej dostęp do internetu w ramach projektu „Szerokopasmowa Wielkopolska”
		3.2.1.	Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych Mieszkańców Gminy
1.4.1.	Cyfryzacja Urzędu Gminy i wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową	1.1.4.	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu
2.1.2.	Modernizacja i budowa chodników oraz ścieżek rowerowych	2.3.1.	Poprawa jakości infrastruktury sportu i rekreacji
2.5.2.	Wsparcie realizacji projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii	3.2.4.	Stworzenie dogodnych warunków do prowadzenia nieuciążliwej działalności produkcyjnej

Źródło: opracowanie własne

5.3. Spójność celów

Cele wyznaczone do zrealizowania w ramach Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020 zostały

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego sformułowane jako wyraz potrzeb i postulatów zgłoszonych przez Mieszkańców Gminy i swoją formą realizują zamierzania nowej polityki regionalnej. Niemniej jednak nie pozostają one bez związku z ustaleniami dokonanyymi w dokumentach strategicznych Polski i Unii Europejskiej. Analiza spójności celów Strategii Rozwoju Gminy Dąbie na lata 2014-2020 z celami zawartymi w *Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 oraz Strategii Europy 2020* wykazała, że znaczna większość celów jest zbieżna (tabela 18). Spójność celów wykazało również porównanie z dokumentami strategicznymi samorządu wojewódzkiego tj. *Strategią Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku* oraz projektem *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 ver. 9.0* (tabela 19).

Tabela 18. Spójność celów Gminy Dąbie z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi

1. AKTYWNY KAPITAŁ LUDZKI				
		Strategia Rozwoju Kraju 2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	Strategia Europa 2020
1.1	Wzrost zaangażowania społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	I.3.2. Rozwój kapitału społecznego III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych II.5.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.3. Usługi komunikacyjne 2.2.5. Usługi kulturalne	1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1.2	Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej Mieszkańców	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej II.6.4. Poprawa stanu środowiska	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.2. Usługi medyczne 1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich	3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
1.3	Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych I.3.2. Rozwój kapitału społecznego II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.1. Usługi edukacyjne i szkoleniowe 1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego	1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1.4	Poprawa sprawności działania administracji publicznej	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych I.1.1. Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych	1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.3. Usługi komunikacyjne	1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji 3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
2. ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURA				
		Strategia Rozwoju Kraju 2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	Strategia Europa 2020
2.1	Poprawa jakości infrastruktury drogowej	II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności 1.2.1. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów	

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2.2	Poprawa jakości infrastruktury sieciowej	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska	
2.3	Modernizacja infrastruktury społecznej	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.1. Usługi edukacyjne i szkoleniowe 1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne	2. Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2.4	Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela II.6.4. Poprawa stanu środowiska	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska	
2.5	Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii	II.5.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.3. Usługi komunikacyjne 1.2.1. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów 1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne	2. Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej 1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji
3. STABILNA GOSPODARKA				
		Strategia Rozwoju Kraju 2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	Strategia Europa 2020

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3.1	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	<p>III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej</p> <p>II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej</p> <p>III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach</p>	<p>1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich</p> <p>1.3.7. Współpraca międzynarodowa</p> <p>1.2.4. Efektywne wykorzystanie w procesach rozwojowych potencjału specjalizacji terytorialnej</p> <p>3.4 Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej</p> <p>1.3.4. Wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu (IOB)</p>	<p>3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu</p> <p>1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji</p>
3.2	Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym	<p>II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej</p> <p>II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego</p> <p>II.6.4. Poprawa stanu środowiska</p>	<p>1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich</p>	<p>1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji</p> <p>2. Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 oraz Strategii Europy 2020*

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 19. Spójność celów Gminy Dąbie z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi

1. AKTYWNY KAPITAŁ LUDZKI			
		Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (projekt)
1.1	Wzrost zaangażowania społecznego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	1.3. Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego 5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 8.5. Wzmacnianie włączenia społecznego 8.7. Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu	Oś Priorytetowa 2: Priorytet Inwestycyjny 2.3 Oś Priorytetowa 4: Priorytet Inwestycyjny 6.3
1.2	Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej Mieszkańców	5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 8.5. Wzmacnianie włączenia społecznego 8.3. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej 8.4. Promocja zdrowego stylu życia	Oś Priorytetowa 9: Priorytet Inwestycyjny 9.1 Oś Priorytetowa 7: Priorytet Inwestycyjny 9.4 Priorytet Inwestycyjny 9.7 Priorytet Inwestycyjny 8.5 Oś Priorytetowa 6: Priorytet Inwestycyjny 8.10

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1.3	Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych	5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 7.1. Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji 7.4. Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych 8.1. Wzmacnianie aktywności zawodowej	Oś Priorytetowa 8: Priorytet Inwestycyjny 10.1 Priorytet Inwestycyjny 10.3 Oś Priorytetowa 9: Priorytet Inwestycyjny 10.4
1.4	Poprawa sprawności działania administracji publicznej	5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 9.1. Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu 9.3. Sprawna, innowacyjna administracja samorządowa	Oś Priorytetowa 2: Priorytet Inwestycyjny 2.3 Oś Priorytetowa 8: Priorytet Inwestycyjny 10.3
2. ROZWIĘTA INFRASTRUKTURA			
		Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (projekt)
2.1	Poprawa jakości infrastruktury drogowej	1.1. Zwiększenie spójności sieci drogowej 5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych	Oś Priorytetowa 5: Priorytet Inwestycyjny 7.2

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2.2	Poprawa jakości infrastruktury sieciowej	6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów Inwestycyjnych 2.7. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej 5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych	Oś Priorytetowa 4: Priorytet Inwestycyjny 6.2
2.3	Modernizacja infrastruktury społecznej	3.1. Optymalizacja gospodarowania energią 8.7. Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu	Oś Priorytetowa 3: Priorytet Inwestycyjny 4.3 Oś Priorytetowa 8: Priorytet Inwestycyjny 10.1
2.4	Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców	8.11. Poprawa warunków mieszkaniowych 9.5. Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia	Oś Priorytetowa 9: Priorytet Inwestycyjny 9.1 Oś Priorytetowa 7: Priorytet Inwestycyjny 9.7
2.5	Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii	1.3. Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego 3.2. Rozwój produkcji i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii	Oś Priorytetowa 2 Priorytet Inwestycyjny 2.3 Oś Priorytetowa 3: Priorytet Inwestycyjny 4.1
3. STABILNA GOSPODARKA			
		Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (projekt)

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3.1	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych 6.3. Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu 8.1. Wzmacnianie aktywności zawodowej 9.1. Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu 9.6. Rozwój współpracy terytorialnej 6.6. Rozwój instrumentów finansowych dla gospodarki	Oś Priorytetowa 6 Priorytet Inwestycyjny 8.7 Priorytet Inwestycyjny 8.5 Oś Priorytetowa 1: Priorytet Inwestycyjny 3.1 Priorytet Inwestycyjny 3.3 Priorytet Inwestycyjny 3.4
3.2	Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym	2.1. Wsparcie ochrony przyrody 2.9. Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa 7.3. Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności 6.10. Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego	Oś Priorytetowa 6: Priorytet Inwestycyjny 8.7 Priorytet Inwestycyjny 8.9 Oś Priorytetowa 3: Priorytet Inwestycyjny 4.5 Oś Priorytetowa 1: Priorytet Inwestycyjny 3.1 Priorytet Inwestycyjny 3.3 Priorytet Inwestycyjny 3.4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku oraz projektu Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 ver. 9.0

6. Wdrażanie

Do podstawowych wymogów sprawnego wdrażania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020 należą skuteczne działania związane z czuwaniem nad realizacją celów, a zwłaszcza monitorowanie postępów i identyfikowanie trudności. Za zadanie wdrażania zapisów Strategii odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta. Cele pośrednie i cele bezpośrednie zawarte w Strategii realizować będą poszczególne Referaty Urzędu Miasta i Gminy Dąbie, a także jednostki podległe Urzędowi, w których kompetencjach zawierają się konkretne działania.

System wdrażania Strategii powinien być oparty o praktyki

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego przyjęte w systemach zarządzania projektami, gdzie kluczową osobą jest postać kierownika projektu zajmującego się koordynacją zadań, motywacją do ich realizacji oraz komunikacją pomiędzy członkami specjalnie powołanego Zespołu ds. wdrażania Strategii. Realizacja poszczególnych celów bezpośrednich i pośrednich powinna odbywać się wraz z przyjętym planem działań, który powinien być na bieżąco aktualizowany co najmniej raz w roku (np. w momencie uchwalania Budżetu Gminy lub Wieloletniej Prognozy Finansowej).

Ważnym punktem wdrażania Strategii jest także system monitorowania wyposażony w zestaw wskaźników dobranych do celów pośrednich. Pozwala on na bieżące kontrolowanie procesów wdrożeniowych i osiągnięcie zamierzonych efektów, eliminowanie trudności i wprowadzanie ewentualnych zmian w treści i zakresie zadeklarowanych działań i zadań. Weryfikacja zapisów i stopnia realizacji zamierzeń powinna skłaniać do podejmowania działań przyspieszających wdrożenie, szukania możliwości wsparcia realizacji zadań w zewnętrznych jednostkach i z pomocą zewnętrznych źródeł finansowania. W momencie pojawienia się nowych możliwości czy też wystąpienia uciążliwych trudności należy działania Strategii odpowiednio przemodelować nadając celom, działaniom i zadaniom nowy kształt, tak aby nowopowstała sytuacja nie zagroziła powodzeniu wdrożenia ale wpłynęła na przyspieszenie pojawienia się wyników. Działania zmierzające do aktualizacji Strategii powinny być poprzedzone ewaluacją i procesem monitorowania oraz wnikliwą analizą otoczenia i czynników egzogenicznych mogących mieć wpływ na powodzenie Strategii.

W przypadku rozłożenia odpowiedzialności za wdrożenie Strategii aktualne wydaje się poszukiwanie partnerów publicznych i prywatnych, którym można wydelegować zadania i powierzyć realizację wybranych działań. Możliwość taką niesie ze sobą Ustawa o partnerstwie publiczno-prywatnym.

7. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020 oparte zostały na najnowszych trendach w zakresie tworzenia systemów monitoringu i ewaluacji. Skorzystano z metodologii J. Brysona² opartej na podejściu procesowym, a zmierzającej do pobudzenia zaangażowania wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy, mających kluczowe znaczenia dla realizacji Strategii. Istotnym z punktu widzenia tworzenia założeń monitoringu i ewaluacji jest podejście partycypacyjne. Ma ono znaczenie ze względu na nowe podejście

² Bryson J., 2004, *Strategic planning for public and nonprofit organizations. A Guide to Strengthening Sustaining Organizational Achievement*, 3rd Edition, John Wiley and Son, San Francisco

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w funkcjonowaniu terytoriów, które wskazuje na to, że terytorium jest systemem złożonym o wysokim stopniu skomplikowania. Odpowiednie zaangażowanie aktorów lokalnych w proces tworzenia, wdrażania i monitorowania strategii pozwala multiplikować efekty zmian i może prowadzić do zmiany ścieżki rozwoju danego terytorium w długim okresie.

Założeniem systemu monitoringu jest odpowiedź na pytanie jak realizacja strategii wpływa na realizację założonej wizji i głównych celów strategicznych. W celu odpowiedzi na te pytanie zbudowano system wskaźników powiązanych z różnymi poziomami celów, jakie zostały przyjęte w Strategii. Wskaźniki kontekstowe odpowiadają poziomowi wizji oraz celów strategicznych ogólnych i mają za zadanie zobrazować sytuację w poszczególnych obszarach. Jest ich niewiele, charakteryzują się wysokim poziomem ogólności i nie ma trudności w dotarciu do nich. Wskaźniki kontekstowe wybrane do Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie (tabela 20) powinny być relatywizowane za pomocą porównania do podobnych jednostek (w tym przypadku do gmin o podobnej wielkości, liczbie mieszkańców, potencjale gospodarczym, itp.). Analiza wskaźników kontekstowych powinna obejmować analizę statyczną i dynamiczną opartą na benchmarkingu. Oprócz oceny zjawiska, którego wskaźnik dotyczy należy uwzględnić także kierunek i tempo zachodzenia zmian.

Tabela 20. Wskaźniki kontekstowe dla monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020

1. AKTYWNY KAPITAŁ LUDZKI
a. Liczba organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców (szt.)
b. Komputery w szkołach z dostępem do Internetu (szt.)
c. Wskaźnik obciążenia demograficznego
2. ROZWIINIĘTA INFRASTRUKTURA
a. Liczba kursów autobusowych w ciągu doby (szt.)
b. Liczba osób korzystająca z wodociągów (os)
c. Gęstość sieci rozdzielczej na 100 km ² (km/km ²)
3. STABILNA GOSPODARKA
a. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (szt.)
b. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (os)
c. Udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)

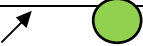

Źródło: opracowania własne

W celu oceny wskaźników kontekstowych zastosowano intuicyjną logikę świateł drogowych pogłębioną o wskazanie na kierunek zmian (tabela 21). Przy ocenie kierunku zmian należy uwzględnić także charakter wskaźnika (stymulanta, de stymulanta, nominanta).

Tabela 21. Wskaźniki kontekstowe i ich interpretacja graficzna

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wskaźnik	Grafika	Interpretacja
Wskaźnik o charakterze stymulacyjny		Sytuacja pozytywna, trend pozytywny
Wskaźnik o charakterze stymulacyjny		Sytuacja negatywna, trend pozytywny
Wskaźnik o charakterze destymulacyjny		Sytuacja neutralna, trend negatywny
Wskaźnik o charakterze destymulacyjny		Sytuacja negatywna, trend pozytywny

Źródło: opracowanie własne na podstawie System Monitoringu, Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030

Poza wskaźnikami kontekstowymi do każdego z celów strategicznych dobrano wskaźniki strategiczne, które podporządkowano celom pośrednim (tabela 22). Na podobnej zasadzie co ocena wskaźników kontekstowych należy stworzyć zestawienie i ocenić wskaźniki strategiczne dla każdego z celów zawartych w Strategii. Taki uproszczony sposób oceny postępów we wdrażaniu strategii może okazać się niewystarczający i zaistnieje konieczność dokonania pogłębionej analizy sytuacji.

Tabela 22. Zestaw wskaźników systemu monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020

1. AKTYWNY KAPITAŁ LUDZKI		
1.1	Wzrost zaangażowanie społeczne i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	
	Wskaźniki produktu	Liczba proponowanych aktywności w ramach oferty kulturalno-rozrywkowej o charakterze regionalnym (szt.) Liczba organizowanych imprez (szt.) Liczba imprez zorganizowanych przy współpracy z NGO (szt.) Liczba imprez zorganizowanych przy współpracy z partnerami zagranicznymi (szt.) Liczba komputerów w budynkach użyteczności publicznej, dzięki którym Mieszkańcy mogą skorzystać z Internetu (szt.) Liczba hot-spotów na terenie Gminy (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba inicjatyw współtworzonych przez organizacje zrzeszające ludzi starszych i osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej (os.) Liczba osób, które skorzystały z internetu z komputerów w budynkach użyteczności publicznej (os.) Liczba osób korzystających z placówek bibliotecznych (os.) Liczba osób identyfikujących/utożsamiających się z Gminą (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób/organizacji „tworzących” kulturę (szt.), (os.) Liczba inicjatyw z zakresie integracji międzypokoleniowej (szt.) Nakłady na kulturę (tys. zł.)
1.2	Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej Mieszkańców	

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Wskaźniki produktu	Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych (szt.) Liczba zorganizowanych imprez o charakterze sportowym (szt.) Liczba zorganizowanych imprez z uwzględnieniem elementów edukacji ekologicznej dla Mieszkańców (szt.) Liczba inicjatyw zmierzających do zapewnienia oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (szt.) Liczba organizacji zrzeszających ludzi starszych (szt.) Liczba organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba proponowanych aktywności w ramach oferty kulturalno-rozrywkowej (szt.) Liczba inicjatyw/imprez promujących zdrowy styl życia (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób, które skorzystały z proponowanych przez Gminę badań profilaktycznych (os.) Liczba osób, które skorzystały z usług ośrodków zdrowia w Gminie (os.) Liczba osób zadowolonych z świadczonych na terenie Gminy usług medycznych (os.) Liczba inicjatyw współtworzonych przez organizacje zrzeszające ludzi starszych i osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba ofert pracy i form aktywności społecznej dla osób starszych (szt.) Liczba inicjatyw współtworzonych przez organizacje zrzeszające ludzi starszych i osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba ofert pracy i form aktywności społecznej dla osób starszych (szt.) Liczba inicjatyw zmierzająca do zwiększenia świadomości ekologicznej Mieszkańców (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (szt.) Liczba obiektów sportowych (szt.) Liczba inicjatyw z zakresie integracji międzypokoleniowej (szt.)
1.3	Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych	
	Wskaźniki produktu	Liczba godzin zajęć z języków obcych w szkołach podstawowych (godz.) Wielkość środków przeznaczona na stypendia dla uzdolnionych uczniów (tys. zł) Liczba dokumentów regulujący system motywacji nauczycieli (szt.) Liczba lokali przeznaczonych dla grup przedszkolnych (szt.) Liczba zakupionych pomocy naukowych i oprogramowania dla jednostek edukacyjnych (szt.) Liczba zajęć dodatkowych dla uczniów (godz.) Liczba zajęć dodatkowych dla uczniów o charakterze sportowym (godz.)

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Wskaźniki rezultatu	Liczba uczniów korzystających z zajęć dodatkowych (os.) Liczba nauczycieli objętych systemem motywacyjnym (os.) Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gminie w porównaniu ze średnią województwa lub gminami sąsiednimi (%) Liczba laureatów konkursów przedmiotowych (os.) Liczba korzystających z placówek edukacyjnych (os.) Liczba korzystających z placówek bibliotecznych (os.) Liczba korzystających z oprogramowania i zakupionych pomocy naukowych (os.) Liczba dzieci korzystających z zajęć dodatkowych w szkołach i świetlicach (os.) Liczba uczniów startujących w regionalnych/krajowych zawodach sportowych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób legitymująca się znajomością co najmniej dwóch języków obcych (os.) Liczba nowo powstałych miejsc pracy w oświacie i kulturze (os.) Liczba osób korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i edukacji (os.) Nakłady na kulturę i oświatę (tys. zł) Liczba obiektów sportowych (szt.)
1.4	Wzmocnienie sprawności działania administracji publicznej	
	Wskaźniki produktu	Liczba systemów elektronicznego obiegu dokumentów (szt.) Liczba usług publicznych posiadających certyfikat (szt.) Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania na zajęcia rehabilitacyjne (os.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba przeszkolonych pracowników administracji samorządowej (os.) Średni czas załatwienia sprawy (dni) Liczba udostępnionych e-usług (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób zadowolonych z obsługi w Urzędzie Gminy (os.) Liczba korzystających z e-usług (os.)
2. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA		
2.1	Poprawa jakości infrastruktury drogowej	
	Wskaźniki produktu	Długość dróg gminnych (km) Długość zmodernizowanych dróg gminnych (km) Długość chodników w Gminie (km) Długość ścieżek rowerowych (km) Długość nowopowstałej kanalizacji deszczowej (km) Liczba nowych punktów świetlnych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha) Liczba nowych inwestycji na terenie Gminy (szt.) Średni czas przejazdu transportem indywidualnym między wybranymi punktami w Gminie (min.) Wielkość nakładów inwestycyjnych wniesionych przez inwestorów na nowo uzbrojonych terenach inwestycyjnych (tys. zł)
	Wskaźniki oddziaływania	Nakłady na bieżące utrzymanie dróg (tys. zł/km) Liczba nowych miejsc pracy (szt.) Liczba osób oceniających okolice miejsca zamieszkania jako bezpieczne (os.)
2.2	Poprawa jakości infrastruktury sieciowej	

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Wskaźniki produktu	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km) Długość sieci kanalizacyjnej (km) Liczba zmodernizowanych/wybudowanych oczyszczalni ścieków (szt.) Liczba wybudowanych przyłączy kanalizacyjnych (szt.) Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do sieci wodociągowej (szt.) Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Ilość ścieków odprowadzonych/oczyszczonych (m ³ /m-ąc)
2.3	Modernizacja infrastruktury społecznej	
	Wskaźniki produktu	Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych i infrastruktury rekreacyjnej (szt.) Liczba wyremontowanych świetlic wiejskich (szt.) Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności (szt.) Liczba placów zabaw dla dzieci (szt.) Powierzchnia terenów rekreacyjnych i sportowych (ha) Liczba punktów koncentrujących lokalną infrastrukturę sportową (szt.) Liczba boisk sportowych w miejscowościach Gminy (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z nowych/zmodernizowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych (os.) Liczba osób korzystających z wyremontowanych świetlic wiejskich (os.) Powierzchnia obszarów rekreacyjnych i sportowych (ha) Liczba mieszkańców mająca dostęp do placu zabaw w ciągu 10 min od miejsca zamieszkania (os.) Średnia liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjno-sportowej w ciągu miesiąca (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba obiektów sportowych (szt.) Liczba organizowanych imprez sportowych (szt.) Liczba zorganizowanych imprez o charakterze rekreacyjnym (szt.)
2.4	Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa Mieszkańców	
	Wskaźniki produktu	Liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (szt.) Liczba jednostek wyposażonych OSP (szt.) Liczba wyremontowanych mieszkań w ramach gminnych zasobów mieszkaniowych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób, dla których budynki użyteczności publicznej stały się w pełni dostępne (os.) Liczba osób, które skorzystały z gminnych zasobów mieszkaniowych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób zadowolonych z poziomu jakości środowiska naturalnego (os.) Udział powierzchni obszarów szczególnie cennych przyrodniczo w powierzchni ogółem (ha)
2.5	Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii	

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Wskaźnik produktu	Procent realizacji inwestycji w ramach projektu „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa” (%) Liczba zmodernizowanych stacji nadawczych telefonii komórkowych (szt.) Liczba inwestycji w Gminie dotyczących instalacji związanych z odnawialnymi źródłami energii (szt.) Odsetek obszarów w Gminie , które zajęte są pod instalacje odnawialnych źródeł energii (%)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób mogących korzystać z sieci internet (os.) Liczba osób, którym poprawie uległ zasięg używanych przez nich sieci komórkowych (os.) Powierzchnia obszaru, dla którego poprawił się zasięg telefonii komórkowych (km ²) Powierzchnia terenów przeznaczonych pod inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii (ha)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Liczba osób o zwiększonej świadomości ekologicznej (os.) Liczba korzystających z e-usług (os.)
3. ROZWINIĘTA GOSPODARKA		
3.1	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	
	Wskaźniki produktu	Liczba przepisów (ulg, preferencyjnych podatków) dla przedsiębiorców podejmujących działalność gospodarczą (szt.) Liczba spotkań organizowanych przez Gminę dla przedsiębiorców w celu stworzenia panelu wymiany doświadczeń (szt.) Liczba nowych inwestycji na terenie Gminy wzdłuż autostrady A2 (szt.) Liczba spotkań przedsiębiorców zrealizowanych przy współpracy z NGO i IOB (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba przedsiębiorców, którzy skorzystali z ulg i preferencyjnych podatków dla podejmujących działalność gospodarczą (os.) Liczba przedsiębiorców uczestniczących w spotkaniach panelu wymiany doświadczeń w Gminie (os.) Liczba osób korzystających z przystosowanych szlaków turystycznych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Liczba osób oceniających okolice miejsca zamieszkania jako atrakcyjne inwestycyjnie (os.) Liczba nowych miejsc pracy (szt.)
3.2	Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym	
	Wskaźniki produktu	Liczba szlaków turystycznych (szt.) Liczba punktów na terenie Gminy, które udzielają porad rolnikom (szt.) Liczba inicjatyw wspomagających postawy przedsiębiorcze wśród najmłodszych (szt.) Liczba wypromowanych produktów regionalnych (szt.) Liczba dokumentów programowych wspomagających prowadzenie nieuciążliwej działalności gospodarczej (szt.) Liczba inicjatyw skierowanych do rolników, a wspomagających specjalizacje rolnicze (szt.) Liczba udzielonych porad rolnikom realizującym program specjalizacji rolniczych (szt.)

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Wskaźniki rezultatu	Liczba młodych osób, które skorzystały z inicjatyw wspomagających postawy przedsiębiorcze (os.) Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw (szt.) Liczba rolników, którzy skorzystali ze szkoleń (os.) Liczba rolników, którzy skorzystali z porad dotyczących specjalizacji rolniczych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nagradzanych i wyróżniających się przedsiębiorstw z terenu Gminy (szt.) Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Liczba osób oceniających Gminę jako atrakcyjną gospodarczo (os.)

Źródło: opracowanie własne

Ocena stopnia realizacji zamierzeń zawartych w zapisach Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020 pozwala na odniesienie się do tego co już zostało zrobione i określenie skuteczności, efektywności i wydajności dotychczasowych działań. Monitoring pozwala także na określenie ogólnego poziomu rozwoju jednostki samorządowej. Brak skuteczności we wdrażaniu zapisów strategii lub przedwczesna realizacja celów jest impulsem do zmiany priorytetów w układzie celów oraz redefiniowania założeń.

8. Komunikowanie

Informacje na temat dokumentu Strategii będą przekazywane w sposób ciągły od początku jej projektowania i obejmą wszystkie jej etapy. Komunikacja społeczna ma na celu zwiększenie udziału społeczności Gminy w działaniach służących rozwojowi Gminy, podwyższenie poziomu zaufania wobec władz Gminy oraz zebranie opinii pomocnych przy podejmowaniu decyzji przez Radę Miejską. Otrzymanie informacji zwrotnej pozwoli na prawidłowe modyfikowanie dokumentu. Partnerami społecznymi w procesie wymiany informacji będą: Mieszkańcy, partnerzy prywatni i organizacje pozarządowe.

Opracowywane, udostępniane i aktualizowane będą takie elementy dokumentu jak: diagnoza, analiza SWOT, schemat celów z zadaniami oraz procesy monitoringu i ewaluacji w formie danych i raportów zamieszczonych na stronie internetowej. Informacje na temat samego dokumentu, jak i procesu wdrażania, będą dostępne również w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej www.gminadabie.pl

Komunikowanie Strategii będzie realizowane przez władze Gminy i obejmować będzie przede wszystkim:

- spotkania konsultacyjne z Mieszkańcami,
- organizację warsztatów projektowych,
- organizowanie zebrań wiejskich,

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ankiety badające opinie Mieszkańców o efektach wdrożonych projektów i sposobie ich realizacji oraz zgłaszające nowe potrzeby,
- biuletyny i tablice informacyjne,
- możliwość zabrania głosu w sprawie aktualizacji działań Strategii (dostęp na stronie internetowej do formularza uwag dotyczących Strategii),
- imprezy promocyjne.

Komunikacja społeczna będzie miała również wpływ na kształtowanie wizerunku Gminy i może posłużyć jako narzędzie do promocji Gminy Dąbie. Informacje o zasobach walorach i ofercie inwestycyjnej będą udostępniane na portalach internetowych, w prasie i mediach oraz w zewnętrznych bazach danych gromadzących informacje o ofertach inwestycyjnych w Polsce.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis tabel

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne Gminy Dąbie	11
Tabela 2. Liczba przestępstw stwierdzonych i ich wykrywalność w Gminie Dąbie	12
Tabela 3. Statystyki policyjne w latach 20011-2012 w Gminie Dąbie.....	12
Tabela 4. Opieka zdrowotna w Gminie Dąbie.....	13
Tabela 5. Liczba gospodarstw i osób korzystających z ośrodka pomocy społecznej.....	14
Tabela 6. Struktura działalności według branż.....	15
Tabela 8. Liczba osób bezrobotnych i osób w wieku produkcyjnym	17
Tabela 8. Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów	18
Tabela 9. Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w Gminie Dąbie.....	18
Tabela 10. Powierzchnia zasiewów upraw	19
Tabela 11. Liczba gospodarstw rolnych z wyszczególnieniem prowadzonej hodowli zwierząt.....	19
Tabela 12. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.....	23
Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru społeczeństwo	25
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru gospodarka	27
Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru infrastruktura.....	28
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru środowisko	29
Tabela 17. Komplementarność celów w Strategii Rozwoju Gminy Dąbie na lata 2014-2020.....	35
Tabela 18. Spójność celów Gminy Dąbie z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.....	36
Tabela 19. Spójność celów Gminy Dąbie z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.....	42
Tabela 20. Wskaźniki kontekstowe dla monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie na lata 2014-2020.....	47
Tabela 21. Wskaźniki kontekstowe i ich interpretacja graficzna.....	47
Tabela 22. Zestaw wskaźników systemu monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Dąbie	48

55

Spis rysunków

Rysunek 1. Cykl Deminga i cykl strategiczny.....	5
Rysunek 2. Gmina Dąbie w Wielkopolsce i w powiecie kolskim	7
Rysunek 3. Procentowy udział podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą wg rejestru REGON w powiecie kolskim oraz w Gminie Dąbie w roku 2012	16

